

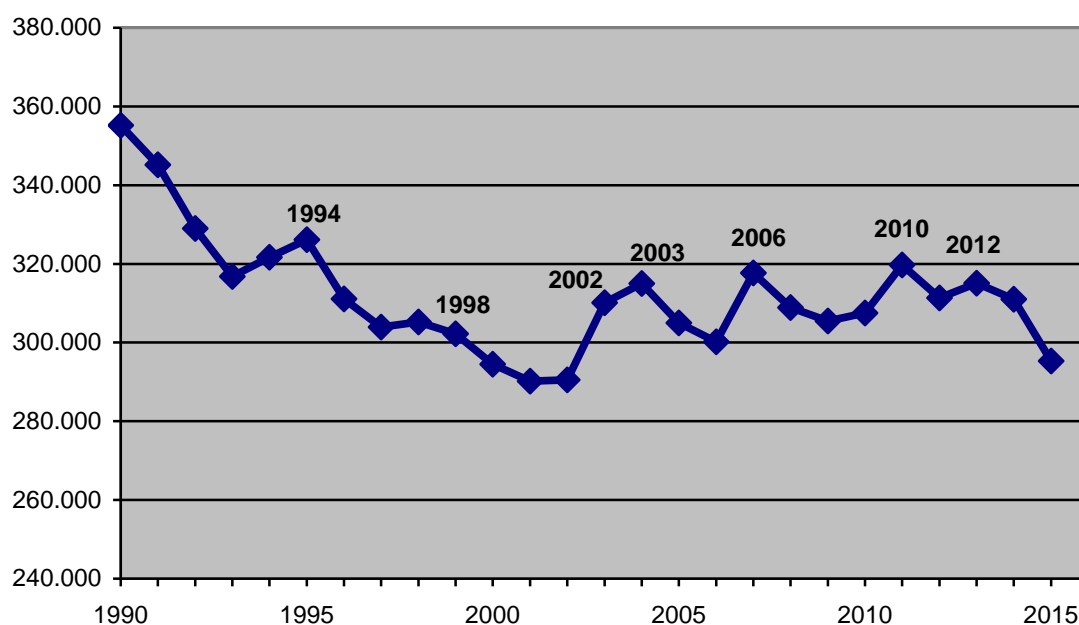
Groningen, 25 februari 2015

PERSBERICHT DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

In 2014 is het totale ledental van de in de Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen gedaald van 308.802 op 1 januari 2014 tot 295.326 op 1 januari 2015 – een afname van 4,4% (zie de tabel aan het slot van dit persbericht). Ook in 2013 was het ledental afgenomen, met 1,9%. Het totale ledental is daarmee op 1 januari 2015 weer onder de grens van 300.000 gekomen en ligt op het niveau van het begin van de 21ste eeuw. De afname in 2014 met 4,4% was deze eeuw niet zo groot.

Wat bij de daling een rol heeft gespeeld is dat er in 2014 geen Tweede Kamerverkiezingen zijn geweest. De partijen doen het betrekkelijk goed in de jaren waarin er Tweede Kamerverkiezingen zijn en er veel belangstelling van de media is voor politiek en partijen (zoals in 2002, 2003, 2006, 2010 en 2012). Vervolgens zakken zij weer wat weg (zie figuur 1).

Figuur 1. Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen, met vet aangegeven de jaren waarin Tweede Kamerverkiezingen plaatsvonden, 1990-2015

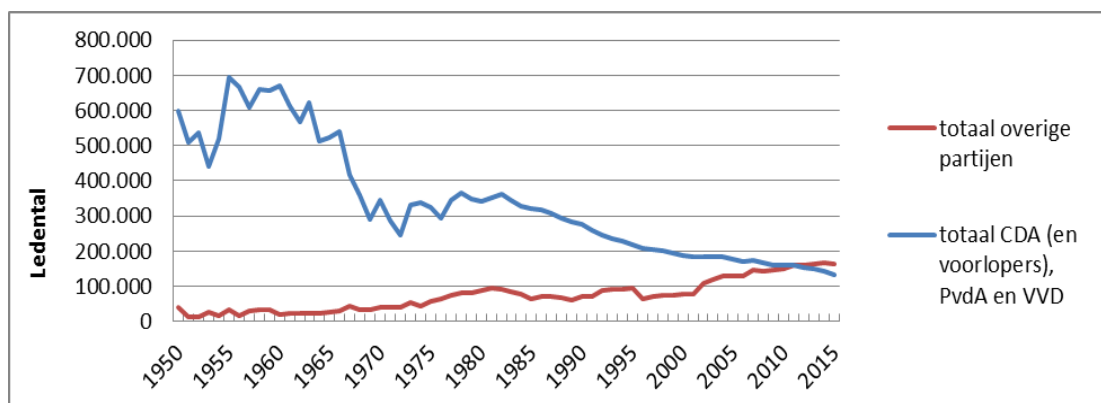
N.B.: de ledentallen zijn in deze grafiek weergegeven per 1 januari. Dat betekent bijvoorbeeld dat de afname van het gezamenlijke ledental over 2014 tot uitdrukking komt in het ledental per 1 januari 2015.

De teruggang deed zich in 2014 over de hele linie voor. Slechts één partij zag haar ledental stijgen. D66 telde begin 2015 6% meer leden dan het jaar daarvoor. Voor het eerst in haar geschiedenis kwam de partij daarmee boven de 25.000 leden uit. De SGP bleef opmerkelijk stabiel, met een nettowinst van 10 leden.

Alle overige partijen verloren leden. De grootste verliezer in 2014 was 50PLUS. Deze door Jan Nagel in 2011 opgerichte partij zag het ledental dalen met bijna 3.000, ruim een kwart. In 2013 was 50PLUS nog de grootste groeier. Dat voorman Henk Krol in opspraak raakte, zal de partij geen goed hebben gedaan.

Na 50PLUS volgen als grootste verliezers in 2014 de beide regeringspartijen VVD en PvdA. Het liberale ledental daalde met 7,8% en kwam uit op bijna 31.000, zo ongeveer het niveau uit de eerste helft van de jaren zestig (in 1982 had de VVD nog bijna 103.000 leden). Het ledenbestand van de PvdA liep met 6,0% terug en kwam voor het eerst sinds haar oprichting in 1946 onder de 50.000 leden uit (in 1987 telde de partij nog ruim 100.000 leden). Het CDA boekte een achteruitgang van 5,7% en telt nu ruim 53.000 leden. Twintig jaar geleden, in 1994, waren dat er nog twee keer zoveel (112.000). Van de vroegere dominantie wat betreft de ledenaanhang van het CDA (en en zijn voorlopers), de PvdA en de VVD is al met al weinig meer over zie figuur 2).

Figuur2. Gezamenlijk ledental van CDA (en voorlopers), PvdA en VVD t.o.v. de overige partijen, 1950-2015

Andere partijen zagen hun ledental ook dalen: GroenLinks verloor 5,1%, de SP 3,5%, de PvdD 1,9%, en de ChristenUnie 0,5%. Toch hebben ook de partijen die verlies leden niet geheel hun aantrekkingskracht verloren, zoals tabel 1 laat zien: zij konden alle ook nieuwe leden inschrijven.

Momenteel is 2,4% van de 12.489.683 kiesgerechtigden die Nederland bij de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar telde, lid van een politieke partij. In 2010 bedroeg deze zogeheten ‘organisatiegraad’ 2,6%.

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
 Broerstraat 4, 9712 CP Groningen
 Tel: 050-363 68 30 / 06-13975457
 E-mail: g.voerman@rug.nl
 Site: www.dnpp.nl

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2013, 2014 en 2015

	1 januari 2013	1 januari 2014	1 januari 2015				
	totaal	totaal	totaal	nieuwe leden	Uitgeschre- -ven leden	Saldo	%
CDA	59.126	56.310	53.107	1.162	4.365	-3.203	-5,7
Christen- Unie	24.080	23.631	23.521	1.049	1.159	-110	-0,5
D66	23.105	23.767	25.190	3.390	1.967	1.423	6,0
GroenLinks	23.953	22.393 a)	21.252	1.035	2.176	-1.141	-5,1
PvdA	55.564	52.317	49.155	2.333	5.532	-3.162 b)	-6,0
PvdD	12.519	12.254	12.019	1.057	1.292	-235	-1,9
SGP	29.648	29.964	29.974	1.028	1.018	10	0,03
SP	45.815	44.240 c)	42.679	2.262	3.823	-1.561	-3,5
VVD	35.362	33.498	30.895	1.658	4.357	-2.603 d)	-7,8
50PLUS	5.768	10.428	7.534	893	3.787	-2.894	-27,8
Totaal	314.940	308.802 e)	295.326	15.867	29.476	-13.476	-4,4

a) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2014 (22.435)

b) het verschil tussen het ledental van 1 januari 2015 en het ledental van 1 januari 2014 enerzijds en het verschil tussen het aantal in- en uitgeschreven leden in 2014 anderzijds wijkt licht af (37 leden verschil), als gevolg van mutaties bij de ledenadministratie die later hebben plaatsgevonden

c) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2014 (44.242)

d) het verschil tussen het ledental van 1 januari 2015 en het ledental van 1 januari 2014 enerzijds en het verschil tussen het aantal in- en uitgeschreven leden in 2014 anderzijds wijkt licht af (96 leden verschil), als gevolg van mutaties bij de ledenadministratie die later hebben plaatsgevonden

e) gewijzigd door de aanpassing van de ledentallen van de GroenLinks en SP (was in januari 2014 308.846)

N.B.: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om van deze partij lid te worden.